

HU

HU

HU

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BIZOTTSÁGA

Brüsszel, 05.02.2009
SEC(2009) 113 végleges

BIZOTTSÁGI SZOLGÁLATI MUNKADOKUMENTUM

amely a következő dokumentumot kíséri:

A Bizottság rendelete a 2005/32/EK irányelvnek az egyszerű set-top boxokra vonatkozó környezetbarát tervezési követelmények tekintetében történő végrehajtásáról

A HATÁSVIZSGÁLAT ÖSSZEFOGLALÁSA

**C(2009) 582 végleges
SEC(2009) 114**

BIZOTTSÁGI SZOLGÁLATI MUNKADOKUMENTUM

amely a következő dokumentumot kíséri:

A Bizottság rendelete a 2005/32/EK irányelvnek az egyszerű set-top boxokra vonatkozó környezetbarát tervezési követelmények tekintetében történő végrehajtásáról

A HATÁSVIZSGÁLAT ÖSSZEFOGLALÁSA

Előzmények

A környezetbarát tervezésről szóló 2005/32/EK irányelv létrehozta az energiafelhasználó termékek környezetbarát tervezésére vonatkozó követelmények megállapításának kereteit. A környezetbarát tervezésre vonatkozó követelmények – a Szerződés 95. cikke alapján – olyan jogi követelményeknek tekintendők, amelyeket a piaci forgalomba hozott termékek esetében a környezeti teljesítmény javítása, illetőleg a termékek szabad belső piaci mozgása érdekében be kell tartani. A keretirányelvnek megfelelően a Bizottság – melynek munkáját szabályozási bizottság segíti – végrehajtási intézkedéseket fogad el, amelyek rögzítik a jelentős mennyiségben értékesített, a környezetre jelentős hatást gyakorló és jelentős fejlesztési potenciállal rendelkező energiafogyasztó termékek környezetbarát tervezésére vonatkozó követelményeket.

Ezeknek a követelményeknek maradéktalanul megfelelnek az egyszerű set-top boxok, amelyek fő rendeltetésük szerint a digitális bemenőjelet alakítják át analóg kimenőjellé. Az analógról digitális műsorszórással való átváltás időszakában ilyen eszközt kell csatlakoztatni a digitális jelek vételére nem alkalmas tv-készülékekhez. Az Európai Unióban az analóg műsorszórást 2015-ös megszűnéséig az egyszerű set-top boxok eladásának és összenergiafogyasztásának ugrásszerű növekedésével kell számolni.

Az Európai Parlament – a konzultációs fórum tagállami képviselőivel egyetemben – ezen készülékek vonatkozásában az energiateljesítményt szabályozó minimumkövetelmények mielőbbi rögzítését sürgeti¹.

A környezetbarát tervezési követelmények meghatározásának koncepciója

Az egyszerű set-top boxokkal kapcsolatos rendeletjavaslat és e hatásvizsgálat koncepciójának kialakítása az alábbi négy szakasz szerint történt:

1. szakasz: annak vizsgálata, hogy a keretirányelv 15. cikke (2) bekezdésének a)–c) pontjában a környezetbarát tervezési követelményeket rögzítő végrehajtási intézkedésekre megállapított feltételek teljesülnek-e, figyelembe véve a keretirányelv I. mellékletében meghatározott környezetbarát tervezési paramétereket;
2. szakasz: a vonatkozó közösségi kezdeményezések, a piaci erők, valamint a forgalomban lévő, hasonló funkciókkal rendelkező készülékek környezeti teljesítménye közötti eltérések számbavétele a keretirányelv 15. cikke (2) bekezdésének megfelelően;
3. szakasz: a teljesítményszintbeli elvárásokat is meghatározó szakpolitikai célkitűzések és megvalósításuk alternatívái, valamint a végrehajtási intézkedés meghatározó elemeinek rögzítése a keretirányelv VII. mellékletében foglaltaknak megfelelően;

---

¹ Az Európai Parlament 2008. január 31-i állásfoglalása az energiahatékonysági cselekvési tervről.

4. szakasz: a környezeti, gazdasági és társadalmi hatások értékelése a keretirányelv 15. cikkének (5) bekezdésében a végrehajtási intézkedések tekintetében megállapított feltételek szerint.

Az eredmények összefoglalása

1. szakasz:

A környezetbarát tervezésre vonatkozó végrehajtási intézkedésekkel összefüggésben a Bizottság a keretirányelv 15. cikkének (2) bekezdésében rögzített feltételek teljesülésének megállapítására a keretirányelv 15. cikke (4) bekezdése a) pontjában, valamint I. és II. mellékletében foglalt rendelkezéseknek megfelelő műszaki, környezeti és gazdasági vizsgálatot (a továbbiakban: előkészítő vizsgálat) végzett az egyszerű set-top boxokkal kapcsolatban.

A keretirányelv 15. cikkének (2) bekezdésében meghatározott feltételek tekintetében az előkészítő vizsgálat² az alábbiakat tárta fel az egyszerű set-top boxok Közösségen belüli helyzetéről:

15. cikk (2) bekezdés a) pont:	A Közösségen belül évente értékesített mennyiség:	2010-ben 90 millió készülék 2014-ben 177 millió készülék
15. cikk (2) bekezdés b) pont:	Környezeti hatás: az egyszerű set-top boxok energiafogyasztása:	2010-ben 6 TWh 2014-ben 14 TWh
15. cikk (2) bekezdés c) pont:	Fejlesztési lehetőség (meglévő, költséghatékony technológia alkalmazásával)	2010-ben 0,5 TWh 2014-ben 9 TWh

A fejlesztési lehetőségek abból adódnak, hogy léteznek olyan költséghatékony műszaki megoldások, amelyekkel jelentős mértékben csökkenthető ezen eszközök energiafogyasztása. Ezt a kiaknázatlan potenciált támasztja alá az a tény is, hogy nincs korreláció az azonos funkciókkal rendelkező, különböző egyszerű set-top boxok ára és energiafogyasztása között.

A 2010–2020 közötti időszakban megtakarítható összenergia mértéke jelentős, mivel meghaladja Svédország éves lakossági áramfogyasztását.

2. szakasz:

A keretirányelv 15. cikke (2) bekezdésének és (4) bekezdése c) pontjának megfelelően a Bizottság figyelembe vette a vonatkozó közösségi és nemzeti környezetvédelmi jogszabályokat, valamint a kapcsolódó közösségi és tagállami szintű önkéntes kezdeményezéseket. Elemezte emellett a jobb környezeti teljesítményű technológiák elterjedését akadályozó tényezőket, melyek a piac elégtelen működéséhez vezetnek.

² „Preparatory studies for Eco-design Requirements of EuPs – Simple Digital TV Converters (Simple Set Top Boxes) (Előkészítő vizsgálatok az energiafogyasztó termékek környezetbarát tervezésére vonatkozó követelmények megállapításához – Egyszerű digitális jelátalakítók tv-készülékekhez (egyszerű set-top boxok)”, MVV Consulting GmbH, 2007. december 17-i záró jelentés; további dokumentáció a DG TREN környezetbarát tervezésről szóló weboldalán érhető el: http://ec.europa.eu/energy/efficiency/ecodesign/eco_design_en.htm

Közösségi szinten a Bizottság Közös Kutatóközpontja (Ispra) önkéntes alapú magatartási kódexet érvényesít, amely meghatározza az egyszerű set-top boxok energiahatékonysági követelményeit. Jóllehet a kezdeményezés rendkívül hasznos műszaki adatokkal szolgált az egyszerű set-top boxokra vonatkozóan, a kódexben foglaltak teljesítését önkéntes alapon vállaló gyártók korlátozott száma miatt a piacra számottevő hatást nem gyakorolt.

Tagállami szintű kezdeményezésként az Egyesült Királyságban az Energy Saving Trust az egyszerű set-top boxokat az energiahatékonyságot jelző címkével látja el. Ezen önkéntes címkézési rendszer piaci hatása alig volt érezhető, ugyanis csak kevés termék felel meg a rendszer szigorú kívánalmainak.

A 2005/32/EK irányelvnek az elektromos és elektronikus háztartási és irodai berendezések készenléti és kikapcsolt üzemmódban fellépő elektromosáram-fogyasztására vonatkozó környezetbarát tervezési követelmények tekintetében történő végrehajtásáról szóló, 2008 decemberében elfogadott rendelet csak részben épít az egyszerű set-top boxok energiamegtakarításában rejlő lehetőségekre. A horizontális szabályozás ugyanis csak a készenléti üzemmódban működő egyszerű set-top boxok energiafogyasztását érinti, és a készenléti üzemmódról szóló rendeletben foglalt különböző követelmények életbe lépésének ütemezése nem teszi lehetővé az egyszerű set-top boxok használatával összefüggő energiamegtakarítási potenciál lehető legteljesebb mértékű kiaknázását.

Az egyszerű set-top boxok energiafogyasztását érintően egyéb közösségi vagy nemzeti kezdeményezésről nem történt említés.

Noha az egyszerű set-top boxok összenergia-fogyasztása a Közösség egészére vetítve számottevőnek mondható, az egyes háztartásokra lebontva a fogyasztói végszámlának csak elenyésző részét képezi. Ebből kifolyólag a fogyasztók az egyszerű set-top box kiválasztásakor elsősorban annak árát, nem pedig a teljes életciklus alatti energiafelhasználását veszik figyelembe. Ennek megfelelően a gyártók nem kapnak ösztönzést ezen eszközök energiafelvételének csökkentésére, jóllehet ezt minimális többletköltséggel (vagy anélkül) megtehetnék, jelentős mértékű megtakarítást eredményezve a fogyasztónak és csökkentve a CO₂-kibocsátást. Az egyszerű set-top boxok energiafogyasztásának növekedéséhez szintén hozzájárul az a fogyasztói szokás, hogy a tv-készülék kikapcsolása után is folyamatosan aktív üzemmódban hagyják a set-top boxot.

Az 1. és 2. szakaszból levonható következtetések:

Az elkövetkezendő években várhatóan ugrásszerűen nő a Közösségen belül értékesített egyszerű set-top boxok száma és a használatukból eredő energiafogyasztás. A piaci ösztönzők fent említett hiánya következtében a gyártók nem élnek az energiafogyasztás csökkentését lehetővé tevő, már létező költséghatékony megoldásokkal. A meglévő szakpolitikai kezdeményezések rendkívül korlátozott mértékben befolyásolják az egyszerű set-top boxok környezetvédelmi teljesítményét. Közösségi fellépés hiányában fennáll annak a veszélye, hogy bármilyen jövőbeni tagállami kezdeményezés akadályt gördít ezen termékek szabad belső piaci mozgása elé.

Megállapítást nyert, hogy a keretirányelv 15. cikkének (2) bekezdésében a környezetbarát tervezésre vonatkozó végrehajtási intézkedések tekintetében megállapított feltételek teljesülnek, ezért az egyszerű set-top boxok energiafogyasztásának kezelésére a keretirányelv 15. cikke (1) bekezdésének megfelelően végrehajtási intézkedést kell hozni.

3. szakasz:

A keretirányelv II. melléklete alapján az egyszerű set-top boxok környezetvédelmi teljesítményének fokozását, s ezen belül energiafogyasztásuk mérséklését szolgáló tervezési követelmények szigorát annak elemzése alapján kell meghatározni, hogy teljes életciklusát tekintve mely termék jelenti a végfelhasználó számára a legkisebb költséget. Ezenkívül

figyelembe kell venni az előkészítő vizsgálat keretében és az érdekeltekkel a környezetbarát tervezés konzultációs fórumának³ 2008. február 22-i találkozásán folytatott vita alapján meghatározott, a legjobban teljesítő technológiákra vonatkozó referenciaértékeket. A megfogalmazott következtetések a végrehajtási intézkedések célkitűzéseiben érvényre jutnak.

A rendeletjavaslat olyan folyamatokat kíván beindítani, amelyek a piac átalakításával kiaknázhatóvá teszik a fejlesztési potenciált. Ennek szellemében a jogalkotók számos szakpolitikai lehetőséget megvizsgáltak, köztük az önszabályozást, az energiafogyasztásról tájékoztató, kötelező címkézést és az energiateljesítményre vonatkozó követelmények kötelező alkalmazását. Mivel a jogalkotónak egyértelműen az volt a feladata, hogy szórakoztatóelektronikai termékek követelményeit határozza meg, a környezetbarát tervezési követelményeket megállapító végrehajtási intézkedéstől eltérő lehetőségeket csak olyan mélységben vizsgálta meg, amennyire az egy végrehajtási jogi aktus esetében szükséges; a hatásvizsgálat középpontjában az intézkedés meghatározó elemei, valamint az előkészítő vizsgálat és az érdekeltek észrevételei álltak.

4. szakasz:

A Bizottság elvégezte a javasolt végrehajtási intézkedés értékelését. Különös figyelmet fordított azon lehetőségek vizsgálatára, amelyek a környezetbarát tervezési követelmények több fázisban történő érvényesítésének ütemezését érintették, számításba véve a keretirányelv 15. cikkének (5) bekezdésében felsorolt feltételeket és a gyártókra – különösen a kis- és középvállalkozásokra – gyakorolt hatásokat.

Az 3. és 4. szakaszból levonható következtetések:

A szakpolitikai lehetőségek összehasonlító elemzése, az előkészítő vizsgálat és a konzultációs folyamat nyomán körvonalazódott, hogy az egyszerű set-top boxok fejlesztési potenciáljának kiaknázására a legmegfelelőbb szakpolitikai megoldás az áramfelvétel és az energiateljesítmény szabályozását szolgáló környezetbarát tervezési követelményeket megállapító rendelkezés lenne. A rendeletben meghatározott követelmények két fázisban lépnének életbe: a rendelet hatálybalépését követő egy, illetve három év elteltével. Ily módon teljesülnének az alábbiak:

- további késedelem nélkül érvényesülnek az egyszerű set-top boxok elektromosenergia-fogyasztása terén kínálgó fejlesztési lehetőségek, melynek nyomán az energiafogyasztás és a szén-dioxid-kibocsátás terén elérhető jelentős csökkenés mellett a fogyasztókat terhelő, a teljes életciklus során fellépő költségek is csökkennek;
- az egyszerű set-top boxok összesített energiafogyasztása 2020-ig mintegy 47 TWh-val csökken, szemben a változatlan szabályozást, illetve a beavatkozás mellőzését tartalmazó forgatókönyvvvel, amelynek mérlege 7,2 milliárd EUR megtakarítása mellett 17 Mt kibocsátott CO lenne;
- az egyszerű set-top boxok teljes életciklusára vetített költségek közel 30%-kal csökkennek;
- világos jogszabályi keret, amely egyenlő feltételeket és szabad piaci mozgást teremt a gyártók versenyében;
- az egyszerű set-top boxokra vonatkozó követelmények Közösségen belüli harmonizációja, amelynek következtében minimálisra csökkennek a gazdasági szereplőket terhelő adminisztratív terhek és költségek;

---

³ A konzultációs fórumon a tagállamok, valamint az érintett felek, így például az ágazat, a fogyasztók és a környezetvédelmi civil szervezetek arányos számú képviselői fejthetik ki álláspontjukat.

- az átmeneti időszakok miatt a gyártókat nem terhelik aránytalanul magas terhek, mert az időszakok megállapításánál körültekintően figyelembe veszik az áttervezéshez szükséges időt;
- további energiamegtakarítás érhető el a Közösségen kívül is, mivel ezen készülékek egyrészt a világpiacon, másrészt azonos műszaki jellemzőkkel kerülnek forgalomba.

Ellenőrzés

Az intézkedés hatásának ellenőrzése elsősorban a nemzeti hatóságok által végzett piacfelügyelet keretében zajlik, melynek során ellenőrzik a követelmények betartását. Az alkalmazási kör, a meghatározások és a fogalmak alkalmasságát az érdekeltekkel és a tagállamokkal folytatott párbeszéd keretében a Bizottság folyamatosan ellenőrzi.